

KLAGANDE

Ramboll Sweden AB, 556133-0506

Ombud: Advokaterna S.L.O och E.E

MOTPART

Locum AB, 556438-7909

Ombud: Advokaterna J.J och M.L

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 1 augusti 2024
i mål nr 3758-24, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och beslutar att
upphandlingen ska göras om.

YRKANDEN

Ramboll Sweden AB (Ramboll) yrkar att upphandlingen ska rättas och för fram bl.a. följande. Förvaltningsrätten har gjort bedömningen att det inte framgår av ordalydelsen i punkterna 4.3 och 4.4 i skakravsbilagan att CV ska lämnas för två projekteringsledare. Trots detta har domstolen pusslat ihop ett krav på CV även för den andra projekteringsledaren utifrån tre olika punkter i olika upphandlingsdokument. Ingen av dessa punkter, utöver punkt 4.4, anger vilka dokument som ska bifogas anbudsansökan för att respektive krav ska vara uppfyllt. Det enda konkreta krav på vilka bevis som ska ges in för att punkt 4.4 ska vara uppfyllt framgår av just punkt 4.4.

Av punkt 3.1.3 i ansökningsinbjudan följer att upphandlingsdokumenten ska komplettera varandra i den angivna ordningen, om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder annat. Punkt 3.2 i ansökningsinbjudan hänvisar uttryckligen till ansökningsformuläret, även benämnd skakravsbilagan. Det är uppenbart att de specifika kraven i skakravsbilagan reglerar vilka CV som ska lämnas in och att dessa krav ska gälla före den allmänna skrivningen i ansökningsinbjudan. Därutöver följer av punkt 3.1.3 i ansökningsinbjudan att eventuella förtydliganden och kompletteringar gjorda av beställaren under ansökningstiden har högst rangordning av upphandlingsdokumenten. Förtydligandet att CV endast skulle lämnas för en projekteringsledare gäller därför framför andra skrivningar om CV vid tolkningen av upphandlingsdokumenten.

Kravet på CV för den andra projekteringsledaren ströks i slutet av anbudstiden. Det är därför troligt att övriga anbudssökande hade förberett eller lämnat in ansökan innan kravet ströks. Att övriga anbudssökande lämnade in CV för respektive projekteringsledare säger därför inget om kravets tydlighet. Ramboll utgick ifrån att Locum AB (Locum) avsåg att ändra beviskravet i upphandlingen och valde att förhålla sig strikt till kravets ordalydelse. De ändringar som gjordes i punkterna 4.3–4.5 i

skakravsbilagan gjordes vid ett och samma tillfälle och framstod som synkroniserade och sammanhängande utifrån en avsikt att endast begära in CV för en projekteringsledare. Bolaget saknade därför anledning att tro att Locum begått flera misstag samtidigt, som dessutom råkade få samma språkliga innebörd. Det fanns därmed inget som talade för att två CV skulle lämnas in.

Om Rambolls anbudsansökan hade ansetts uppfylla alla kvalificeringskrav hade bolaget haft god chans att placera sig bland de sju leverantörer som bjöds in att lämna anbud. Bolaget skulle då ha fått lämna anbud i upphandlingen och haft möjlighet att tilldelas ramavtal. Ramboll har därför lidit, eller i vart fall riskerat att lida, skada. Bolaget har inte ansett att kravet på CV varit otydligt och det har därför saknats anledning att ställa en fråga om hur många CV som ska bifogas. Ramboll har därmed inte brustit i någon skyldighet att försöka begränsa sin skada.

Felet har inte skett i det konkurrensuppsökande skedet. Upphandlingen bör därför rättas.

Locum anser att överklagandet ska avslås och för fram bl.a. följande. Förvaltningsrätten har analyserat kravet på CV mot bakgrund av ändamålet med upphandlingen och det skriftliga upphandlingsunderlaget och har utifrån detta dragit en riktig slutsats. Det framgår uttryckligen av punkt 3.2 i ansökningsinbjudan att CV ska ges in för samtliga i anbudsansökan redovisade yrkesutövare. Av punkt 3.1.3 i samma dokument framgår att ansökningsinbjudan intar en primär plats i dokumentationens rangordning. Det går inte att se varför skrivelsen skulle sakna relevans på det sätt Ramboll gör gällande. På samma sätt är punkt 4.0 i skakravsbilagan av betydelse för förståelse av kravet på CV, eftersom denna tillsammans med punkt 4.3 i samma dokument förtydligar att kravet avser två projekteringsledare. Att Ramboll var den enda av de åtta anbudssökande som kunde tolka kravställningen är orimligt.

Den ändring av punkt 4.3 i skakravsbilagan som gjordes samtidigt med övriga ändringar ger inte stöd för att Locum inte längre krävde referensuppdrag för två projekteringsledare. Ändringen ger endast uttryck för att referenspersoner i anbudsansökan ska anges för varje efterfrågat referensuppdrag, vilket förtydligade att kravet inte skulle tolkas som att endast en referensperson skulle anges i respektive CV. Det går inte att tolka ändringen, varken enskilt eller tillsammans med meddelandet som publicerades i samband med ändringen, som att Locum avsåg att begränsa kravets omfattning.

Rambolls underlåtenhet att begära förtydliganden avseende det aktuella kravet under tiden när anbudsansökan kunde ges in innebär under alla omständigheter att bolaget inte kan anses ha uppfyllt de krav som ställs på en normalt omsorgsfull anbudsgivare för att denne ska undvika skada.

Ett ingripande mot upphandlingen kan inte lämpligen leda till att den rättas utan den bör i så fall i stället göras om. Om Ramboll ges möjlighet att efter en ny kvalificeringsprövning ta del av upphandlingsunderlaget och ge in anbud i upphandlingen kommer det ske separat från samtliga övriga anbudsgivare och med vetskap om deras anbud. De fördelar som detta skulle medföra för Ramboll innebär att likabehandlingsprincipen skulle överträdas.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om Ramboll har visat att Locum har brutit mot principerna om likabehandling och transparens i 4 kap. 1 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, genom att förkasta bolagets anbudsansökan med motiveringen att den inte uppfyllde ett obligatoriskt krav på CV för två projekteringsledare.

Principerna om likabehandling och transparens innebär bl.a. att samtliga villkor och bestämmelser i upphandlingsdokumenten ska vara formulerade på ett klart, precist och entydigt sätt så att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare ska kunna förstå den exakta innebörden av dessa och tolka dem på samma sätt. Vidare utgör dessa principer hinder för att utesluta en anbudsgivare om denne underlåtit att uppfylla en skyldighet som inte följer uttryckligen av upphandlingsdokumenten utan endast av en tolkning eller utfyllnad av dessa (se EU-domstolens avgörande C-27/15 P EU:C:2016:404, punkterna 36 och 51).

Enligt den ursprungliga skakravsbilagan skulle CV för två projekteringsledare bifogas anbudsansökan. Där framgick att "CV för Projekteringsledare 1" (punkt 4.4) och "CV för Projekteringsledare 2" (punkt 4.5) skulle bifogas anbudet. Skakravsbilagan ändrades innan tiden för att lämna anbudsansökan löpt ut bl.a. på så sätt att punkten 4.5 togs bort.

Som skakravsbilagan slutligt kom att utformas kvarstod därmed endast ett uttryckligt krav på att CV för projekteringsledare 1 skulle bifogas anbudsansökan. Det framgår enligt kammarrätten inte av ordalydelsen i punkterna 4.0, 4.3 eller 4.4, varken ensamt eller gemensamt, att CV ska bifogas anbudsansökan även för den andra projekteringsledaren. Eftersom punkt 3.2 i ansökningsinbjudan endast hänvisar till ansökningsformuläret när det gäller kravet på CV anser kammarrätten inte heller att det därigenom uttryckligen framgår att det funnits ett krav på att CV skulle bifogas även för projekteringsledare 2. Genom att förkasta Rambolls anbudsansökan med hänvisning till att bolaget inte bifogat CV för två projekteringsledare har Locum därmed, i strid med LOU, tillämpat ett obligatoriskt krav som inte framgår av upphandlingsdokumenten.

Eftersom Ramboll har haft skäl för sin tolkning av det obligatoriska kravet avseende CV för projekteringsledare har bolaget inte haft anledning att begära ett förtydligande från Locum (jfr HFD 2022 ref 4). Genom att

anbudsansökan felaktigt förkastades har bolaget gått miste om möjligheten att kvalificera sig för att få lämna anbud i upphandlingen. Ramboll har därmed visat att bolaget har lidit eller riskerat att lida skada av Locums agerande.

Det finns därför skäl att besluta om ingripande med stöd av LOU. Eftersom bristen skett i kvalificeringsfasen och att tilldelningsbeslut fattats efter att övriga anbudssökande, men inte Ramboll, gett in anbud är det inte tillräckligt att upphandlingen rättas. Upphandlingen ska därför göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-09).

H.J
kammarrättsråd
ordförande

S.E
kammarrättsråd

F.H
tf. assessor
referent

M.W
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 5

DOM
2024-08-01
Meddelad i Stockholm

Mål nr
3758-24

SÖKANDE

Ramboll Sweden AB, 556133-0506

Ombud: Advokat S.L.O och jur.kand. E.E

MOTPART

Locum AB, 556438-7909

Ombud: Advokat J.J och biträdande jurist M.L

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

1765955

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
115 76 Stockholm

E-post
e-post

Webbplats
www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/

YRKANDEN M.M.

Locum AB (Locum) genomför en upphandling av ramavtal avseende konsultuppdrag till Nya Karolinska Sjukhuset i Solna, dnr LOC 2023-1082. Upphandlingen genomförs som ett selektivt förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Av tilldelningsbesked som meddelats i upphandlingen framgår att det vid anbudstidens utgång hade inkommit åtta anbudsansökningar. Vidare framgår att anbudsansökan som getts in av Ramboll Sweden AB (Ramboll) har förkastats på grund av att den inte har ansetts uppfylla samtliga obligatoriska krav.

Ramboll ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska rättas på så sätt att bolagets anbudsansökan ska anses uppfylla samtliga krav. Ramboll anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Locum har felaktigt och i strid med kravens ordalydelse bedömt att Rambolls anbud är bristfälligt. Av tilldelningsbeslutet framgår att Rambolls anbudsansökan inte har ansetts uppfylla krav 4.3 avseende projekteringsledare. Det krav som Ramboll inte har ansetts uppfylla har följande lydelse.

Krav 4.3

Två (2) Projekteringsledare

Projekteringsledarna ska ha minst sju (7) års yrkeserfarenhet varav tre (3) års erfarenhet inom om- och/eller tillbyggnation som Projekteringsledare.

Anbudssökanden ska redovisa två (2) referensuppdrag i vilka föreslagen Projekteringsledare tidigare varit Projekteringsledare. Referensuppdragen skall ha utförts inom sjukhusmiljö eller miljö med motsvarande krav på säkerhet, teknik, miljö och hygien. Referensuppdragets totala värde ska ha uppgått till minst SEK 1 000 000. I CV ska för respektive efterfrågat referensuppdrag enligt ovan (2 st.) återfinnas namn på en referensperson samt kontaktuppgifter till denne.

Kravet i sig skulle endast bekräftas som uppfyllt, vilket Ramboll har gjort.

Locums angivelse om att Ramboll inte uppfyller krav 4.3 framstår därmed som felaktig. Däremot har Ramboll haft kontakt med Locum efter tilldelningsbeslutets meddelande, och därigenom fått förtydligat att Locum anser att den egentliga bristen i Rambolls anbudsansökan är hänförlig till krav 4.4, som rör bifogande av CV. Kravet lyder.

4.4 Krav på bilaga

Vid inlämning ska [CV för Projekteringsledare 1] bifogas anbudet. Filen bifogas i steg två av tre (2/3) av denna inlämning.

Krav enligt ovan.

Ramboll har, i enlighet med kravets ordalydelse, bifogat CV för en projekteringsledare ("Projekteringsledare 1"). Vid kontakter med Locum efter tilldelningsbeslutets meddelande har Locum kommunicerat att det är av uppfattningen att kravet i fråga innebär att CV för två projekteringsledare skulle lämnas in. Detta trots att såväl krav 4.3 som 4.4 är tydliga och bara kan förstås på så sätt att det ska bifogas ett CV som ska innehålla de uppgifter som efterfrågas i krav 4.3. Det CV för en projekteringsledare som Ramboll har bifogat anbudsansökan har således redovisat två referensuppdrag där föreslagen person har haft rollen som projekteringsledare och som även i övrigt uppfyller samtliga rekvisit enligt krav 4.3. Det framgår varken av krav 4.3 eller krav 4.4 att det är två CV, dvs. ett för respektive erbjuden projekteringsledare, som ska lämnas in. Tvärtom framgår uttryckligen av krav 4.4 att CV för projekteringsledare 1 ska bifogas. På motsvarande sätt stödjer ordalydelsen i krav 4.3 att det visserligen är två projekteringsledare som ska ställas till förfogande inom ramavtalet, men att själva beviset som krävs i anbudsansökan gäller redovisning av två referensuppdrag för föreslagen projekteringsledare, genom inlämnande av CV. Av krav 4.4. framgår även tydligt att det är en fil som ska bifogas anbudet och inte två filer.

I sammanhanget ska även nämnas att det i upphandlingen ursprungligen förekom krav på att CV för två projekteringsledare skulle ges in, i form av krav 4.4 samt krav 4.5. Under ansökningstiden uppdaterades emellertid Ska-kravsbilagan. I den senare versionen av Ska-kravsbilagan, som gällde vid ansökningstidens utgång, var tidigare krav 4.5 borttaget och ersatt av ett helt annat krav. Oavsett anledningen till ändringen i Ska-kravsbilagan vad gäller CV för projekteringsledare, kvarstår faktum att kravet på CV är tydligt i senaste versionen av Ska-kravsbilagan. Att kravet på CV för Projekteringsledare 2 aktivt har tagits bort kan inte förstås på annat vis än att Locum har frånfallit kravet på CV för Projekteringsledare 2.

Likabehandlingsprincipen och kravet på öppenhet ska tolkas så, att de utgör hinder för att en ekonomisk aktör utesluts från ett förfarande för offentlig upphandling till följd av att denne har underlåtit att uppfylla en skyldighet som inte följer uttryckligen av upphandlingsdokumenten eller av gällande nationell lagstiftning (EU-domstolens avgörande C-27/15 P.P. p. 51). Det kan enligt Rambolls mening omöjligen hävdas att det skulle följa uttryckligen av upphandlingsdokumenten att två CV:n skulle lämnas in för projekteringsledare. Av HFD 2022 ref. 4 I och II är tydligt att en upphandlande myndighet är skyldig att upprätthålla sina obligatoriska krav helt utifrån dess ordalydelse. Det är inte tillåtet att göra en pragmatisk tolkning av kravet, eller dess syfte, som frångår kravets utformning. Genom att anse att Ramboll skulle ha bifogat två CV för projekteringsledare, trots att kravet i 4.4 inte stödjer en sådan uppfattning, har Locum således frångått sin egen kravställning. Det strider mot såväl praxis som principerna i 4 kap. 1 § LOU.

I sammanhanget får Ramboll även nämna att Locum hade kunnat reparera skadan av misstaget genom att låta bolaget komplettera anbudsansökan med ett ytterligare CV. I och med att kravet att bifoga ett andra CV inte uttryckligen framgår av upphandlingsdokumenten, och då CV avser historiska förhållanden som objektivt kan kontrolleras att de förelåg vid tidpunkten för ansökan, hade

en sådan komplettering varit tillåten (se EU-domstolens dom I mål C-336/12 Manova, p. 39, 40 och 42).

Locum bestrider bifall till ansökan. För det fall förvaltningsrätten överväger att bifalla ansökan anser Locum att det är nödvändigt att upphandlingen görs om. Locum anför bl.a. följande till stöd för sin inställning.

Locum har i upphandlingen uppställt ett krav på att anbudssökande ska redovisa tillgång till två projekteringsledare och presentera referensuppdrag av angiven omfattning för vardera av dessa genom CV:n. Ramboll har med sin anbudsansökan enbart bifogat CV för en av två projekteringsledare. Kravet på ingivande av CV har ursprungligen framgått under avsnitt 4.3 i ska-kravsbilagan till ansökningsinbjudan. Under upphandlingen har leverantörer ställt ett antal frågor till Locum avseende det aktuella kravets innebörd, dock inte någon fråga avseende delkravet att med anbudet ge in CV för respektive projekteringsledare. Den 24 november 2023, tolv dagar före sista dag för att ge in anbudsansökan, gjordes en justering av Ska-kravsbilagan för att förtydliga underlaget till följd av ställda frågor. I samband med att de avsedda förtydligandena gjordes raderades, av okänd anledning, det delavsnitt i ska-kravsbilagan (avsnitt 4.5) där det angavs specifikt att CV för projekteringsledare 2 ska bifogas. Det har inte varit avsikten att det obligatoriska kravet avseende CV med referensuppdrag skulle ändras från att kräva CV med referensuppdrag för vardera av de två kravställda projekteringsledarna till att kräva CV med referensuppdrag för enbart en projekteringsledare. Detta måste ha varit uppenbart för en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudssökande, särskilt som det utifrån omständigheterna har varit uppenbart att det var av misstag som texten om CV för projekteringsledare nummer två fallit bort.

Ändringen som gjordes i ska-kravsbilagan har inte motiverats av någon fråga eller något svar avseende kravet på ett referensuppdrag för respektive

projekteringsledare. Det har alltså inte funnits någon angiven anledning till att justera kravet på CV med referensuppdrag för vardera i en anbudsansökan angiven projekteringsledare. Dessutom skulle en sådan materiell förändring av kravet rimligen medfört en förlängning av anbudstiden, i syfte att ge anbudssökande tillräcklig tid att anpassa anbudsansökningar till den i så fall förändrade kravställningen. Någon sådan förlängning av anbudsansökningstiden skedde inte, av det uppenbara skälet att någon ändring av det aktuella kravet på referensuppdrag aldrig var avsedd. Det har, med hänsyn till de här omständigheterna, inte varit korrekt eller rimligt att göra tolkningen att kravet på CV med referensuppdrag har förändrats.

Den tolkning av kravet på CV med referensuppdrag som Ramboll har gjort är inte heller logisk i det sammanhang som kravet förekommer. Kravet på referensuppdrag avser att ge Locum försäkran om att anbudssökande innehar den yrkesmässiga kompetens och kapacitet som det ramavtal upphandlingen avser förutsätter. Det är tydligt i upphandlingsdokumenten att de offererade projekteringsledarnas kompetens och erfarenhet är av stor vikt, samt att det inte har varit avsikten att ställa upp krav på endast en erfaren individ, utan två stycken med samma grad av erfarenhet och kompetens. Dessutom är det tydligt att det läggs stor vikt vid offererade projekteringsledares kompetensnivå i upphandlingen utifrån det faktum att de två personerna ska anges med namn i utkastet till ramavtal. Det faktum att samma grad av erfarenhet förutsätts för båda de angivna projekteringsledarna framgår därtill av den ansökningsinbjudan som tillställts samtliga intresserade leverantörer.

När det inte har angetts något relevant skäl för ändringen är det inte rimligt att tolka upphandlingsdokumenten på det sätt Ramboll gjort. Inte heller har någon annan anbudssökande gjort tolkningen att kravet förändrats på det sätt Ramboll gör gällande. Samtliga övriga anbudssökande i upphandlingen har varit införstådda med att CV med referensuppdrag ska lämnas för båda projekteringsledarna och i sina anbudsansökningar lämnat in sådana

handlingar. I sig ger detta – att kravet på ett korrekt sätt förstås av övriga sju anbudsgivare i upphandlingen – stöd för att den avvikande tolkning som Ramboll gör av kravet är felaktig och i grunden orimlig. Ramboll har dessutom under anbudstiden inte ställt några frågor om innebörden av det aktuella kravet. Underlåtenheten att begära klargöranden från Locum avseende kravets faktiska innebörd innebär att Ramboll inte kan anses ha uppfyllt de krav som ställs på en informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare för att denne ska undvika skada. Kravet i 20 kap. 6 § LOU på att Ramboll har lidit eller kan komma att lida skada av påtalade brister i upphandlingen kan därmed inte anses uppfyllt. Locum har heller inte haft någon möjlighet eller skyldighet att begära en komplettering av Ramboll i form av ytterligare CV.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Förvaltningsrätten har i målet att pröva om det på grundval av vad Ramboll har fört fram finns skäl för ingripande med stöd av LOU. För att så ska vara fallet krävs att Locum har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU, eller mot någon annan bestämmelse i lagen, samt att detta har medfört att Ramboll har lidit eller kan komma att lida skada (se 20 kap. 6 § LOU).

De grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Att utvärdera och anta ett anbud som inte uppfyller obligatoriska krav strider mot likabehandlingsprincipen (jfr EU-domstolens dom i mål C-243/89, Stora Bält).

Av 4 kap. 9 § första stycket LOU framgår att en upphandlande myndighet får tillåta eller begära att en leverantör rättar en felskrivning, felräkning eller något annat fel i en handling som har getts in av leverantören. Myndigheten får också tillåta eller begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar en sådan handling.

Förvaltningsrättens bedömning

Av utredningen i målet framgår att Rambolls anbudsansökan har förkastats till följd av att bolaget inte har bifogat CV för två projekteringsledare, utan enbart för en projekteringsledare. Ramboll har gjort gällande att det i upphandlingsdokumenten endast uppställts ett krav på att inge CV för en projekteringsledare och att bolagets anbudsansökan därför inte borde ha förkastats. Ramboll har även fört fram att Locum hade kunnat reparera skadan av misstaget genom att låta bolaget komplettera anbudsansökan med ett ytterligare CV. Locum menar å sin sida att det i upphandlingen har uppställts krav på att anbudssökande ska redovisa tillgång till två projekteringsledare och presentera referensuppdrag av angiven omfattning för vardera av dessa genom CV:n. Locum har vidare anfört att det inte har funnits någon möjlighet eller skyldighet för Locum att begära en komplettering av Ramboll i form av ytterligare CV.

Förvaltningsrätten har med anledning av vad Ramboll har fört fram att ta ställning till om det av upphandlingsdokumenten går att utläsa att det har uppställts ett krav på att inge CV för två projekteringsledare eller om det har varit tillräckligt att ge in ett sådant CV.

Av principerna om likabehandling och transparens i 4 kap. 1 § LOU följer att den upphandlande myndighetens krav ska anges på ett sådant sätt att varje leverantör, med utgångspunkt i upphandlingsdokumenten, kan skapa sig en bild av möjligheterna att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Höga krav bör ställas på noggrannhet, tydlighet och transparens i upphandlingsdokumentens

alla delar. Av avgörande från EU-domstolen framgår att upphandlingsdokument ska vara utformade på ett sådant sätt att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer kan tolka informationen på samma sätt (se mål C-19/00 SIAC Construction, punkt 42).

Av utredningen i målet framgår att det under upphandlingens gång har gjorts justeringar i ska-kravsbilagan till följd av frågor som inkommit under anbudstiden. Med anledning av inkomna frågor har ändringar gjorts bl.a. vad gäller delkravet att ge in CV för projekteringsledare (punkt 4.3 och 4.5).

Förvaltningsrätten anser att det av punkterna 4.3 och 4.5 i den ursprungliga ska-kravsbilagan på ett tydligt sätt har framgått att det till anbudssökanden ska bifogas CV för två projekteringsledare. Förvaltningsrätten anser att det i och med de ändringar som gjorts i de aktuella punkterna i ska-kravsbilagan inte längre av dessa punkter tydligt framgår att det i upphandlingen efterfrågats CV för två projekteringsledare. Förvaltningsrätten konstaterar dock att det i ansökningsinbjudan (punkt 3.2 *Anbudsansökans form och innehåll*) bl.a. anges att en komplett anbudsansökan ska bestå av CV för de efterfrågade yrkesutövarna enligt ansökningsformuläret i e-Avrop. Med ledning av vad som anges i avsnitt anbudsansökans punkt 3.2 och då det av punkterna 4.0 samt 4.3 i ska-kravsbilagan framgår att anbudsansökanden ska visa att denne förfogar över två projekteringsledare, anser förvaltningsrätten att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare bör ha kunnat förstå att det till anbudsansökan skulle bifogas CV för två projekteringsledare. Även om det har funnits motstridiga uppgifter i upphandlingsdokumenten avseende krav på bifogande av CV för projekteringsledare, anser förvaltningsrätten att det inte har framkommit att informationen har varit så otydlig att kravet står i strid med transparensprincipen. Förvaltningsrätten har vid denna bedömning även beaktat vad Locum har anfört om att samtliga övriga sju anbudssökande har tolkat informationen i upphandlingsdokumenten på så sätt att CV ska ges in för två projekteringsledare.

En upphandlande myndighet har enligt 4 kap. 9 § LOU under vissa förutsättningar en möjlighet att begära in förtydliganden eller kompletteringar. Någon skyldighet att begära in förtydligande eller komplettering föreligger emellertid inte. Vad Ramboll har anfört i denna del utgör därför inte grund för ingripande enligt LOU. Med hänsyn härtill och då Ramboll enbart har lämnat in CV för en projekteringsledare, anser förvaltningsrätten att Locum inte har agerat felaktigt som har förkastat bolagets anbudsansökan. Således saknas skäl för ingripande enligt LOU med anledning av vad Ramboll har anfört. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

L.N

f.d. rådman

C.W har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Hur man överklagar

KR-09

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får Högsta förvaltningsdomstolen inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser,

och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.

